

عنوان مقاله:

تحلیل معنایی نور در تعالی تغزل و معماری خانه های ایرانی؛ نمونه مطالعاتی: خانه طباطبایی کاشان

محل انتشار:

کنفرانس ملی معماری، عمران، شهرسازی و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

نوشین عباسی - استادیار، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد، شهرکرد، ایران

زهرا سادات طباطبائی - دانشجوی دکتری، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

نقش نور در معماری اسلامی اصل تجلی است در مطالعاتی که تاکنون صورت پذیرفته است استفاده از عناصر طبیعی در معماری ایرانی بیشتر روشی استعاری است. در معماری سنتی و در فرهنگ اسلامی نور نمادی از خدا و عنصر حکمت الهی است. حکمای خالده رویکردی انسانی را در جهت تثبیت زمینه درک بی کرانگی و نمادگرایی، در هنر و معماری سنتی اتخاذ کرده اند. هنگامیکه تاریکی و روشنایی به حداکثر شدت خود برسند و نیم سایه ها حذف یا بیهامیت شوند، فضای مثبت و منفی ایجاد میشود. در طول روز، نور طبیعی خصوصیت های ظاهری نواحی داخلی را شکل میدهد و به این صورت هویت و شخصیت ایجاد میکند. جستار حاضر، تحلیل معنایی نور در تعالی تغزل و معماری خانه های ایرانی را با روش کیفی و با رویکردی تفسیری در دستور کار خویش قرار داده است. در این مطالعه ارزشها، معانی و مفاهیم کاربرد نور مورد بررسی قرار گرفته است. یافته های تحقیق مشتمل بر، آموزه هایی است که از بررسی نورپردازی در یک بنای سنتی حاصل شده و در پی آن نتیجه حاصله یافتن و استخراج تاثیرات نور و نورپردازی در بناهای معماری اسلامی و استفاده از آن در شهرسازی عصر حاضر و محل قرارگیری نورگیرها و فضاهای متعلق به آنها را با کیفیت نور داخلی از نظر فیزیک نور مشخص کرده است. شهر کاشان که از مناطق مهم در شکل گیری تاریخ ایران میباشد و نگهدارنده آثار فرهنگ دوران باستان تا آثار ارزشمند فرهنگ و هنر اسلامی از جمله خانه های ایرانی است. آنچه که در خانه های تاریخی ایران به چشم می آید، حکایت از شناخت عناصر معماری و هنر به کارگیری و ترکیب آنها دارد. در کتاب مشهور «سبک شناسی معماری ایرانی»، مرحوم «کریم پیرنیا» اصول معماری ایرانی اسلامی را به پنج دسته تقسیم میکند که شامل «مردموازی»، «پرهیز از بیهودگی»، «نیارش»، «خودبسندگی» و «درونگرایی» است. در این بنای با عظمت (خانه طباطباییها) هر پنج مورد، بسیار زیبا و با یک نظم دقیق قابل مشاهده است.

کلمات کلیدی:

نور، تغزل، پوئیتیک، معماری ایرانی، خانه طباطبایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1252054>

